

LBRIS

We know
books

KEN FOLLETT

O LUME
FĂRĂ SFÂRȘIT

Traducere din limba engleză
ANDREEA IOANA ȘELER

LBRIS

We know
books

PARTEA I

1 NOIEMBRIE 1327

1

Gwenda nu avea decât opt ani, dar nu se temea de întuneric.

Când deschise ochii, nu putu să distingă nimic, dar nu acest lucru o sperie. Știa foarte bine unde se află. Era la stăreția Kingsbridge, în clădirea lungă de piatră pe care o numeau spital, și stătea întinsă pe podea, într-un culcuș de paie. Mama sa era lângă ea, iar Gwenda știa, după mirosul cald, de lapte, că mami îi dădea să mănânce bebelușului nou-născut, care nu avea încă nume. Alături de mami stătea tati, iar lângă acesta, fratele mai mare al Gwendei, Philemon, care avea 12 ani.

Spitalul era aglomerat și, deși nu putea zări celelalte familii culcate pe jos, înghesuie ca oile în țarc, simțea mirosul rănced al trupurilor calde. Când zorii aveau să mijască, urma să înceapă Sărbătoarea Tuturor Sfinților, care anul acesta pica într-o duminică și era deci o zi sfântă. Cu o seară înainte fusese Ajunul Sărbătorii Tuturor Sfinților, un interval periculos, în care toate spiritele rele hoinăreau libere prin lume. Sute de oameni, printre care și familia Gwendei, veniseră la Kingsbridge din satele învecinate, pentru a petrece Halloweenul în perimetrul sacru al stăreției și a participa la slujba de Sărbătoarea Tuturor Sfinților, care se oficia în zori.

Ca oricărei persoane înțelepte, Gwendei îi era foarte frică de spiritele rele; dar și mai tare se temea de ceea ce trebuia să facă în timpul slujbei.

Își aținti privirea drept înainte, în întunericul desăvârșit, încercând să nu se gândească la lucrul care o înspăimânta într-atât. Știa că peretele din fața ei avea o fereastră arcuită. Nu era înfundată cu geam – numai clădirile cele mai importante aveau ferestre din sticlă –, dar un fel de paravan din pânză proteja încăperea de aerul rece de toamnă de afară. Și totuși, nu vedea nici măcar o pată vag mai deschisă în locul acela. Iar asta o bucura. Nu voia ca dimineața să sosească.

Nu vedea nimic, dar auzea în jur o mulțime de zgomote. Pielele care acopereau podeaua foșneau întruna, în timp ce oamenii se întorceau și-și schimbau poziția în somn. Un copil țipă, ca și cum s-ar fi trezit dintr-un vis urât, fiind repede redus la tăcere de câteva șoapte liniștitoare. Din când în când, cineva începea să vorbească, rostind prin somn câte un cuvânt pe jumătate neinteligibil. De undeva răzbăteau niște zgomote care trădau că doi oameni se îndelnetniceau cu lucrul acela pe care-l făceau părinții, dar despre care nu vorbeau

niciodată, lucrul acela pe care Gwenda îl numea „gemutul“, pentru că nu știa niciun alt cuvânt care să-l poată descrie.

Mult prea curând, o lumină străpunse întunericul. Un călugăr intră pe ușa din capătul estic al încăperii lungi, prin spatele altarului, ținând în mână o lumânare. O așeză pe altar, aprinse de la ea o alta, conică, și porni să dea ocol încăperii, atingând cu capătul aprins fitilele lămpilor de perete. Umbra lui ascuțită se alungea și mai mult de fiecare dată când vârful lumânării conice întâlnea umbra aceleiași lumânări, chiar în dreptul fitilului lămpii.

Din ce în ce mai puternică, lumina se revărsa asupra rândurilor de trupuri chircite de pe podea, înfășurate în pelerinele lor mizere sau înghesuite în vecinele lor pentru a se încălzi. Bolnavii ocupau paturile de lângă altar, unde puteau beneficia la maximum de caracterul sacru al clădirii. La celălalt capăt, o scară făcea legătura cu etajul, unde se aflau încăperile rezervate vizitatorilor de viță nobilă: acolo era găzduit acum contele de Shiring, împreună cu o parte din familia sa.

Călugărul se aplecă peste Gwenda pentru a aprinde lampa de deasupra capului ei. Îi întâlni privirea și zâmbi. Fetița îi studie chipul în lumina mereu schimbătoare a flăcării și-l recunoscuse pe fratele Godwyn. Era tânăr și chipeș, iar seara trecută îi vorbise cu blândețe lui Philemon.

Lângă ea dormea o altă familie din satul ei: Samuel, un țăran înstărit, cu o feudă mare, soția sa și cei doi fii ai lor, dintre care cel mai mic, Wulfric, era un băiețel enervant de șase ani, care părea să creadă că lucrul cel mai amuzant din lume era să arunce cu ghinde în fete, pentru ca mai apoi să o ia la goană.

Familia Gwendei nu era una prosperă. Tatăl ei nu avea deloc pământ, așa că muncea cu ziua la oricine era dispus să-l plătească. Vara avea mereu de lucru, dar, după ce recolta era adunată de pe câmpuri și vremea începea să se răcească, se întâmpla destul de des ca toată familia să flămânzească.

Tocmai de aceea Gwenda trebuia să fure.

Își închipuia cum ar fi fost să fie prinsă: o mână puternică apucând-o de braț, ținând-o prizonieră într-o încheștare nemiloasă, în timp ce ea se zbătea neputincioasă, și un glas gros rostind:

– Ei, ei, uite o hoțomancă mică!

Și-apoi urmau durerea și umilința biciuirii în piață, după care, mai rău decât orice, agonia și sentimentul de pierdere când avea să i se rețeze mâna.

Tatăl ei suferise această pedeapsă. La capătul brațului stâng nu mai avea decât un ciot oribil și zbârcit. Se descurca destul de bine cu o singură mână – putea să folosească o lopată, să înșueze un cal și chiar să facă o plasă pentru prinderea păsărilor –, dar, oricum, în fiecare primăvară era ultimul muncitor tocmnit, iar toamna era primul alungat. Nu putea să părăsească satul și să caute de muncă în altă parte, pentru că amputația îl însemna drept hoț, așa că cei din alte părți aveau să refuze să-l angajeze. Când călătorea, își lega o mânășă umplută cu cârpe de

ciotul brațului stâng, ca nu cumva să fie evitat de toți străinii pe care-i întâlnea; dar trucul acesta nu păcălea pe nimeni pentru mult timp.

Gwenda nu fusese de față la pedepsirea lui tati – avusese loc înainte ca ea să se nască –, dar și-o închipuisese de multe ori, iar acum nu se putea abține să nu-și imagineze cum ar fi fost să i se întâmple și ei același lucru. Cu ochii minții vedea clar lama securii abătându-i-se asupra încheieturii, tăindu-i pielea și oasele, separându-i mâna de antebraț în așa fel încât cele două să nu se mai unească niciodată; și trebuia să strângă bine din dinți pentru a nu țipa din toate puterile.

În jurul ei, oamenii începuseră să se ridice, întinzându-se, căscând și frecându-se la ochi. Gwenda se sculă și ea și-și scutura bine hainele. Toate veșmintele pe care le avea pe ea aparținuseră înainte fratelui său. Purta o cămașă de lână țesută care-i ajungea până la genunchi, peste care venea o tunică, legată în talie cu o cingătoare făcută din fire de cânepă. Încălțările sale avuseseră cândva șireturi, dar găurile pe unde se petreceau acestea erau rupte acum, așa că și le legă de picioare cu niște paie împletite. Își termină toaleta punându-și pe cap o căciulă din cozi de veverițe, în care-și îndesă cu grijă toate șuvițele de păr. Întâlni privirea tatălui său, iar acesta îi arătă discret o familie aflată de cealaltă parte a încăperii – o pereche de vârstă mijlocie cu doi fii un pic mai mari decât Gwenda. Bărbatul era scund și slăbuț, cu o barbă cărlionțată și roșcată. Tocmai își prindea la brâu o spadă, ceea ce însemna că era fie oștean, fie cavaler: oamenii de rând nu aveau voie să poarte săbii. Soția sa era o femeie slabă, cu mișcări vioaie și o față morocânoasă. În timp ce Gwenda îi cerceta cu luare-aminte, fratele Godwyn dădu respectuos din cap și îi salută:

– Bună dimineața, sir Gerald, lady Maud!

Gwenda zări ceea ce îi atrăsese atenția tatălui său. Sir Gerald avea o pungă prinsă la brâu cu un șnur de piele. Era umflată bine. Părea a conține sute de monede din acelea mici și subțiri, de câte un penny, o jumătate și un sfert de penny, care circulau la vremea aceea în Anglia – cât câștigul lui tati pe un an întreg, dacă ar fi putut să găsească de muncă. Ar fi fost mai mult decât suficient să hrănească întreaga lor familie până la aratul de primăvară. Ba, mai mult, punga aceea ar fi putut conține chiar și câteva monede străine, din aur, florini din Florența sau ducați venețieni.

Gwenda avea un cuțitaș vărât într-o teacă de lemn pe care-l purta la gât, atârnat de un șnur. Lama ascuțită ar fi putut să taie cu rapiditate șiretul de piele care susținea punga aceea grasă, făcând-o astfel să cadă în mână ei – asta dacă nu cumva sir Gerald avea să simtă că se întâmplă ceva suspect și să o înșface înainte de a putea duce treaba la bun sfârșit...

Godwyn ridicase tonul pentru a acoperi gălăgia făcută de oamenii adunați în sală.

– În numele lui Cristos, care ne propovăduiește mila, gustarea de dimineață va fi servită după liturghia de Sărbătoarea Tuturor Sfinților, rosti el. Între timp,

aveți apă curată la fântâna din curte. Vă rog să nu uitați să folosiți latrinele de afară – să nu cumva să vă ușurați înăuntru!

Călugării și călugărițele erau foarte stricți în privința curățeniei. Azi-noapte, Godwyn prinsese un băiețel de șase ani făcând pipi într-un colț și dăduse afară toată familia. Iar, dacă nu avuseseră un penny pentru a plăti la han, aceștia fuseseră probabil nevoiți să petreacă noaptea aceea friguroasă de octombrie tremurând pe pardoseala de piatră a portalului de nord al catedralei. De asemenea, călugării interziceau și accesul animalelor. Câinele cu trei picioare al Gwendei, Hop, fusese gonit fără milă. Fetița se întreba, plină de îngrijorare, pe unde și-o fi petrecut acesta noaptea care tocmai se sfârșise.

După ce aprinse toate lămpile, Godwyn deschise ușa cea mare care făcea legătura cu exteriorul. Aerul rece al nopții ciupi puternic urechile și vârful nasului Gwendei. Oaspeții își înfășurară bine hainele în jurul trupurilor și începură să se apropie cu pași târșăiți de ieșire. Când sir Gerald și familia sa porniră, tati și mami se alăturară coloanei chiar în spatele lor, iar Gwenda și Philemon le urmară exemplul.

Până acum, Philemon fusese cel care se ocupase cu furțișagurile, dar cu o zi înainte fusese cât pe-acți să fie prins, în piața din Kingsbridge. Reușise să șterpelească un borcănaș cu ulei de măsline, foarte scump, din prăvălia unui negustor italian, după care scăpase prada din mână, așa că toată lumea își întorsese privirile către el. Din fericire, vasul de sticlă nu se spărșese la contactul cu solul. Fusese nevoit să pretindă că, din neatenție, dăduse borcanul de pe raft cu o mișcare imprudentă.

Până nu demult, Philemon fusese micuț și șters, ca Gwenda, însă în ultimul an crescuse aproape zece centimetri, glasul i se îngroșase, iar mișcărilor îi deveniseră imprecise și stângace, ca și cum nu se putea obișnui cu noul său corp, de dimensiuni mai mari. Seara trecută, după incidentul cu borcanul cu ulei, tati anunțase că Philemon se făcuse prea mare pentru orice furt serios și, drept urmare, acum era rândul Gwendei.

Acesta era motivul pentru care nu putuse să doarmă mare parte din noapte.

Adevăratul nume al lui Philemon era Holger. La zece ani, băiatul hotărâse că avea să devină călugăr, așa că le spusese tuturor că își schimbase numele în Philemon, care avea o rezonanță mai religioasă. În mod surprinzător, cei mai mulți se conformaseră dorinței sale, deși mami și tati încă îl mai strigau Holger.

Trecură dincolo de ușă și zăriră două rânduri de călugărițe care tremurau în timp ce țineau câte o torță aprinsă pentru a lumina aleea care făcea legătura între spital și intrarea de vest a Catedralei Kingsbridge. La marginea zonei luminate de torțe, sute de umbre dansau și se zbăteau, ca și cum drăcușorii și spiriduiții nopții zburdau ascunși vederii oamenilor și nu erau ținuți la distanță decât de sfințenia călugărițelor.

Gwenda sperase să-l vadă pe Hop așteptând-o afară, dar cățelul nu se zărea nicăieri. Poate și găsisese vreun loc cald unde să doarmă. În timp ce mergeau către biserică, tati făcea tot posibilul să nu se îndepărteze de sir Gerald. De undeva din spate, cineva trase dureros de părul Gwendei. Fetița lăsă să-i scape un țipăt ascuțit, închipuindu-și că era vorba despre un drăcușor; dar când se întoarse, îl văzu pe Wulfric, vecinul ei în vârstă de șase ani. Acesta fugi înainte ca Gwenda să-l fi putut înșfăca, răzând în hohote. Tatăl lui interveni, mărâind aspru:

– Fii cuminte! și îi trase o scatoalcă peste cap, așa că băiețelul începu să plângă.

Catedrala era o masă înformă care se înălța deasupra mulțimii înghesuite. Nu se distingeau decât părțile de jos, câteva arcade și vreo doi-trei stâlpi conturați cu roșu și portocaliu de lumina incertă a torțelor. Procesiunea se deplasa mai încet pe măsură ce se apropia de intrarea bisericii, iar Gwenda putu să vadă un grup de orășeni venind din direcția opusă. Erau sute de oameni, după estimarea Gwendei, poate chiar mii, deși nu era sigură cam cât însemna o mie, pentru că nu știa să numere până la o asemenea valoare.

Mulțimea începu să se înghesuie în vestibul. Lumina neliniștită a făcliilor cădea pe siluetele sculptate de-a lungul pereților, făcându-le să danseze nebunește. La nivelul cel mai de jos se aflau demoni și monștri. Gwenda se uită stăruitor, stânjenită la dragonii și grifonii înfățișați acolo, la un urs cu cap de om și la un câine cu două trupuri și un singur bot. O parte dintre demoni se luptau cu oameni: unul atârna un ștreang de gâtul unui bărbat, un altul, cu înfățișare ca de vulpe, târa o femeie de păr, un vultur cu mâini trăgea în țepă un bărbat gol. Deasupra acestor scene se înșirau sfinții, în alveolele lor ocrotitoare; urmau apoi apostolii, așezați pe tronuri impunătoare; iar peste ei, în arcada de deasupra intrării principale, erau înfățișați Sfântul Petru, cu cheia raiului în mână, și Sfântul Pavel, cu un hrisov, amândoi privind plini de venerație în sus, către Isus Cristos.

Gwenda știa că Isus o povățuia să nu săvârșească păcate, căci altfel avea să fie schingiuită veșnic de diavoli; dar oamenii o speriau mai tare decât orice demoni. Dacă nu reușea să-i fure punga lui sir Gerald, avea să fie biciuită de tatăl ei.

Mai rău, familia ei nu va avea nimic de mâncare, în afară de supă de ghinde. Ea și Philemon aveau să flămânzească săptămâni la rând. Sâniul lui mami aveau să sece, bebelușul cel nou avea să moară, așa cum se întâmplase cu ultimii doi. Tati avea să dispară zile întregi, după care avea să se întoarcă cu un bătlan slăbănog sau cu vreo două veverițe de băgat în oală. Foamea era mai rea decât loviturile de bici – durea mai mult timp.

Fusese învățată să șterpelească de la o vârstă fragedă: câte-un măr de pe-o tarabă, un ou proaspăt ouat de sub găina vreunui vecin, un cuțit scăpat din neatenție sub masa din tavernă de către un bețiv. Dar furatul banilor era altceva. Dacă era prinsă pe când încerca să-i fure punga lui sir Gerald, n-ar fi ajutat-o cu nimic să izbucnească în lacrimi și să spere că avea să fie tratată ca un copil neastâmpărat, așa cum se întâmplase odată, după ce șterpelise o pereche de pantofi

eleganți din piele de la o călugăriță miloasă. Tăierea șnurului care susținea punga unui cavaler nu era nicidecum o boacănă de copil, ci un delict de persoană adultă, așa că ar fi fost tratată pe măsură.

Încercă să-și alunge aceste gânduri din minte. Era mică, ageră și rapidă, așa că avea să ia punga fără să fie simțită, ca și cum ar fi fost o fantomă – asta dacă reușea să se oprească din tremurat.

Interiorul vast al bisericii era deja ticsit de oameni. Pe culoarele laterale, făcliile din mâinile călugărilor cu capete acoperite aruncau în jur sclipiri zglopii și roșietice. Stâlpii de susținere ai naosului țâșneau înspre bolta învăluită în întuneric. În timp ce mulțimea se împingea către altar, Gwenda reuși să se țină aproape de sir Gerald. Cavalerul cu barbă roșcată și soția sa cea slabă n-o observaseră. Cei doi băieți ai lor nu-i acordau mai multă atenție decât pereților de piatră ai bisericii. Rudele Gwendei se retraseră, rămânând undeva în spate, astfel încât ea nu le mai putea vedea.

Naosul se aglomeră foarte repede. Gwenda nu mai văzuse niciodată atâția oameni la un loc: erau mai mulți decât atunci când se adunau pe pajiștea catedralei în zilele de târg. Oamenii se salutau cu veselie în glas, simțindu-se feriți de spiritele malefice în spațiul sfânt al bisericii, iar zgomotul conversațiilor lor se transformă destul de repede într-o hărmălaie asurzitoare.

Apoi bătu clopotul, iar toți tăcură mălc.

Sir Gerald stătea lângă o familie din oraș. Aceștia purtau cu toții pelerine din stofă fină, așa că erau, cel mai probabil, niște negustori de lână înstăriți. Lângă cavaler se afla o fată de vreo zece ani. Gwenda stătea în spatele lui sir Gerald și al fetei. Încerca să treacă neobservată, dar, spre disperarea ei, fata își îndreptă privirea către ea și-i adresă un zâmbet încurajator, ca și cum i-ar fi spus să nu-i fie teamă.

În jurul mulțimii, călugării își stinseră făcliile una câte una, până ce interiorul larg al bisericii se cufundă într-un întuneric profund.

Gwenda se întrebă dacă fata aceea bogată avea să-și amintească mai târziu chipul ei. Nu trecuse cu privirea peste ea, ignorând-o, așa cum făceau cei mai mulți oameni. O observase, se gândise la ea, anticipase faptul că putea fi speriată și îi dăruise un zâmbet prietenos. Dar erau sute de copii în catedrală. Poate că nu reușise să vadă prea bine trăsăturile Gwendei în lumina incertă din interior... sau reușise? Gwenda încercă să-și alunge grijile din minte.

Invizibilă pe întuneric, făcu un pas înainte și se strecură fără zgomot între cele două siluete din fața ei, simțind într-o parte materialul moale, de lână al pelerinei fetei, iar în cealaltă, țesătura mai rigidă a surtucului vechi pe care cavalerul îl purta peste armură. Acum avea o poziție ideală pentru a pune mâna pe punga cu bani.

Își vârî degetele sub gulerul tunicii și scoase cuțitașul din teacă.

Tăcerea fu sfâșiată de un țipăt îngrozitor. Gwenda îl așteptase – mami îi explcase ce avea să se întâmple pe parcursul slujbei –, dar chiar și așa, avu un adevărat șoc. Părea a veni din gura unei creaturi torturate.

Apoi se auzi un bubuit constant și aspru, ca și cum cineva ar fi bătut într-un talger de metal. Urmară și alte zgomote: vaiere, râsete nebunești, chemarea unui corn de vânătoare, zăngănituri, urlete de fiară, dangăt de clopot. Un copil începu să țipe, iar alții i se alăturară. Câțiva adulți râdeau nervos. Știa cu toții că zgomotele acelea erau făcute de călugări, dar, chiar și așa, tot o hărmălaie drăcească alcătuiau.

Nu era chiar momentul potrivit să ia punga, își spuse Gwenda, cuprinsă de teamă. Toată lumea era încordată, toți erau cum nu se poate mai atenți la orice. Cavalerul avea să simtă imediat orice atingere, cât de ușoară.

Zgomotele acelea diavolești deveniră și mai puternice, după care făcură loc unui sunet nou: muzică. La început era atât de vagă, încât Gwenda nu era chiar sigură că o auzise cu adevărat, apoi deveni din ce în ce mai evidentă. Călugărițele cântau. Gwenda își simți trupul invadat de un val de tensiune.

Momentul decisiv se apropia. Mișcându-se ca un spectru, cu gesturi la fel de imperceptibile ca mișcarea aerului, se întoarse în așa fel încât să fie cu fața la sir Gerald.

Știa exact ce îmbrăcăminte purta. Avea o robă grea de lână, prinsă la brâu cu o cingătoare lată, cu nituri metalice. Punga era legată de această curea cu un șnur de piele. Peste robă purta un surtuc brodat, scump, dar tocit, cu niște nasturi îngălbeniți, din os, în partea din față. Unii dintre aceștia erau încheiați, dar nu toți, probabil din cauza moleșelii date de somn sau pentru că spitalul se afla atât de aproape de biserică.

Cu o mișcare cât mai discretă și ușoară cu putință, Gwenda își puse mânuța pe haina cavalerului. Își închipui că palma ei era un păianjen, atât de ușor încât bărbatul n-avea cum să-l simtă. Își trecu palma-păianjen de-a lungul poalelor hainei bărbatului și peste cingătoarea aceea groasă, până ce ajunse la pungă.

Haosul de zgomote se domoli treptat, iar muzica începu să se audă din ce în ce mai deslușit. Din primele rânduri ale congregației se înalță un murmur de admirație aproape înfricoșată. Gwenda nu putea vedea nimic, dar știa că pe altar se aprinsese o candelă care lumina relicvariul – o lădiță din aur și fildeș, cu sculpturi filigranate, în care se aflau moaștele Sfântului Adolphus și care nu fuseseră acolo când se stinseseră luminile. Mulțimea porni năvalnic înainte, cu toții încercând să ajungă cât mai aproape de rămășițele sacre. Simțindu-se zdrobită între sir Gerald și bărbatul din fața lui, Gwenda își ridică brațul drept și lipi tăișul cuțitului de șnurul care susținea punga.

Pielea era tare, iar prima împunsătură a cuțitului nu reuși să o taie. Gwenda începu să-l miște frenetic înainte și înapoi, sperând cu disperare ca sir Gerald să fie mai interesat de ce se întâmpla lângă altar decât de ceea ce se petrecea chiar sub nasul său. Își ridică privirea și își dădu seama că putea distinge oarecum contururile chipurilor din juru-i: călugării și călugărițele începuseră să aprindă lumânările. Iar lumina avea să fie mai intensă cu fiecare clipă ce trecea. Nu mai avea timp.

Smuci puternic cuțitul și simți cum șnurul cedează. Sir Gerald oftă încetșor: oare simțise ceva sau reacționa pur și simplu la ceea ce vedea lângă altar?

Punga căzu și ateriză silențios în cealaltă palmă a fetei; era însă prea mare pentru a putea fi prinsă cu ușurință, așa că alunecă. O clipă, Gwenda avu impresia că urma să o scape și să o piardă în vălmășagul picioarelor mulțimii; reuși totuși să o înhațe la timp și să îndepărteze acest pericol.

Întreaga-i făptură fu cuprinsă de un sentiment de ușurare plină de bucurie: avea punga.

Primejdia nu trecuse însă cu totul. Inima îi bătea atât de tare, încât i se părea că toți cei din jur o auzeau. Se întoarse repede, astfel încât ajunse să stea cu spatele la cavalier.

În decursul aceleiași mișcări, își îndesă punga cea grea în sânul tunicii. Își dădea seama că avea să sară în ochi, fiindcă forma o umflătură ca burta țuguiață a unui moșneag. O împinse într-o parte, unde era parțial acoperită de braț. Avea să se vadă și-acolo când se aprindeau torțele, însă nu avea niciun alt loc unde să o pună.

Băgă cuțitul înapoi în teacă. Acum trebuia să dispară cât mai repede, înainte ca sir Gerald să observe că nu mai avea punga atârnată la brâu, dar înghesuiala credincioșilor, care-o ajutase să taie șnurul fără să fie luată în seamă, îi zădărnicea orice tentativă de evadare. Încercă să facă un pas-doi în spate, sperând să-și croiască o breșă prin zidul uman, dar lumea continua să se împingă înspre altar, pentru a arunca o privire la oasele sfântului. Era prinsă într-un fel de capcană necruțătoare, incapabilă să facă vreo mișcare, chiar în fața bărbatului pe care-l prădase.

O voce i se adresă la ureche:

– Ești bine?

Era fata aceea bogată. Gwenda se luptă din rășputeri să nu intre în panică. Avea mare nevoie să treacă absolut neobservată. Atitudinea îndatoritoare a unei fete mai mari era ultimul lucru pe care și-l dorea. Tocmai de aceea nu spuse nimic.

– Aveți grijă, le spuse fata celor din jur. O striviți pe fetița aceasta.

Gwendei îi venea să țipe de furie. Intențiile bune ale fetei bogate aveau să o coste o mână.

Încercând cu disperare să se îndepărteze, întinse mâinile către bărbatul din fața ei și împinse, astfel încât să-și proiecteze corpul înapoi. Nu reuși însă decât să-i atragă atenția lui sir Gerald.

– Nu vezi nimic de-acolo, de jos, nu-i așa? spuse victima ei pe un ton blând și, spre groaza Gwendei, își strecură palmele pe sub brațele ei și o ridică.

Situația era disperată. Mâna masivă a bărbatului se afla la numai câțiva centimetri de punga cu bani. Gwenda își întoarse fața spre altar, astfel încât el să nu-i poată vedea decât ceafa, și privi peste capetele celor din mulțime cum călugării și călugărițele aprindeau alte lumânări și cântau în cor în cinstea sfântului de mult plecat de pe această lume. Dincolo de aceștia, prin fereastra mare, în formă de

rozetă, din capătul estic al clădirii se vedea cerul vag luminat: se iveau zorii, alun-gând spiritele rele. Hărmălaia încetase cu desăvârșire, iar vocile monahilor se înălțau cu putere. Un călugăr înalt și chipeș înaintă către altar, iar Gwenda îl recunoscu pe Anthony, starețul de Kingsbridge. Ridicându-și brațele într-un gest de binecuvântare, acesta rosti cu glas răsunător:

– Și astfel, încă o dată, prin mila lui Isus Cristos, răul și întunericul din lumea aceasta sunt alungate de armonia și lumina Sfintei Biserici a Domnului.

Membrii congregației izbucniră într-un strigăt puternic de triumf, după care începură să se destindă. Punctul culminant al ceremoniei trecuse. Gwenda se agită un pic, iar sir Gerald înțelese și o puse jos. Ținându-și chipul întors, astfel încât el să nu-l vadă, Gwenda își croi drum prin mulțime, îndreptându-se către ieșire. Oamenii nu mai erau la fel de fascinați de imaginea altarului, așa că acum putea să se strecoare cu forța printre trupurile lor. Cu cât înainta, cu atât se simțea mai ușoară, până ce, într-un final, se trezi că ajunsese lângă ușa cea mare din capătul de vest al catedralei și își zări familia.

Tati îi aruncă o privire întrebătoare, gata să se înfurie dacă ar fi văzut că eșu-ase. Gwenda scoase punga din sânul cămășii și i-o aruncă repede, bucurasă să scape de o asemenea povară. El o apucă, se întoarse ușor și aruncă o privire furișă înăuntrul ei. Fetița îl văzu rânjind încântat. Apoi tati îi dădu punga lui mami, care o vâri repede între pliurile păturii în care era înfășat bebelușul.

Calvarul se terminase, dar pericolul nu trecuse încă.

– O fată bogată m-a observat, spuse Gwenda, simțind cum teama îi răzbate din glasu-i pițigăiat.

Ochii mici și întunecați ai lui tati scânteiară de mânie.

– A văzut ce-ai făcut?

– Nu, dar le-a spus celorlalți să nu mă strivească, după care cavalierul m-a ridicat ca să văd mai bine slujba.

Mami lăsă să-i scape un geamăt ușor.

Tati spuse:

– Înseamnă că ți-a văzut fața.

– Am încercat să stau mereu întoarsă.

– Și totuși, ar fi bine să nu mai dea niciodată ochii cu tine, rosti tati. N-o să ne întoarcem în casa de oaspeți a călugărilor. O să mergem la o ospătărie ca să ne luăm gustarea de dimineață.

Mami interveni:

– Nu putem să ne ascundem cât e ziua de lungă.

– Nu, dar ne putem pierde în mulțime.

Gwenda începu să se simtă mai bine. Tati părea să creadă că nu exista niciun pericol adevărat. Oricum, ea se simțea mai bine pentru simplul fapt că el era din nou la conducere și o eliberase de răspunderea bunăstării familiei.

– În plus, continuă el, mi-e poftă de pâine și carne, în loc de terciul apos al călugărilor. Iar acum mi le permit!

ieșiră din biserică. Cerul, scăldat de lumina zorilor, avea o nuanță de cenușiu-perlat. Gwenda ar fi vrut să o țină pe mami de mână, însă bebelușul începu să plângă, așa că atenția acesteia fu distrasă de la ea. Apoi văzu un câine mititel, cu doar trei picioare, alb și cu o pată neagră pe bot, intrând în fugă în curtea catedralei, cu pași șontăcăți și atât de familiari.

– Hop! strigă fetița, după care luă animaluțul și-l îmbrățișă.

2

Merthin avea 11 ani și era cu un an mai mare decât fratele său, Ralph; dar, spre profunză sa iritare, Ralph era mai înalt și mai puternic.

Asta provoca tot soiul de probleme cu părinții. Tatăl lor, sir Gerald, era soldat și nu-și putea ascunde dezamăgirea când Merthin se dovedea incapabil să ridice lancea grea pe umăr, începea să găfăie de oboseală înainte de a fi doborât vreun copac sau venea acasă plângând după ce pierduse vreo confruntare. Mama lor, lady Maud, înrăutățea și mai tare lucrurile, stânjenindu-l pe Merthin cu o atitudine excesiv de protectoare, tocmai când băiatul ar fi vrut ca ea să se prefacă a nu observa ce se întâmplă. Când tata se arăta mândru de forța lui Ralph, mama încerca să compenseze lauda criticând prostia mezinului. Ralph pricepea oarecum mai greu, dar n-avea cum să corecteze acest lucru, iar cicăleala pe această temă nu făcea decât să-l enerveze, ceea ce ducea la nenumărate încăierări cu ceilalți băieți.

Amândoi părinții erau țâfnoși în dimineața Sărbătorii Tuturor Sfinților. Tata nu voise deloc să vină la Kingsbridge. Dar fusese constrâns. Datora o sumă de bani stăreției și nu putea să o înapoieze. Mama spunea că aveau să-i fie confiscate pământurile: era stăpân peste trei sate din apropiere de Kingsbridge. Tata îi amintea mereu că el era descendentul direct al celui Thomas devenit conte de Shiring în anul în care arhiepiscopul Becket fusese asasinat de regele Henric al II-lea. Acest conte Thomas fusese fiul lui Jack Constructorul, arhitectul Catedralei Kingsbridge, și al Alienei de Shiring – un cuplu de renume aproape legendar, a cărui poveste era depănată în serile lungi de iarnă împreună cu isprăvile de vitejie ale lui Carol cel Mare și ale lui Roland. Cu o asemenea ascendență, era imposibil să fie deposedat de pământuri de vreun călugăr, mugea sir Gerald, și cu atât mai puțin de Anthony, neputinciosul acela de stareț. Când începuse să strige, pe chipul lui Maud se întipărise o expresie de remanare obosită, iar femeia îi întorsese spatele soțului ei, deși Merthin o auzise murmurând:

– Lady Aliena a avut și un frate, Richard, care nu era bun la nimic pe lume în afară de lupte.

O fi fost starețul Anthony neputincios, dar avusese cutezanța de a se plânge de faptul că sir Gerald nu-și onorase împrumutul. Se dusese la seniorul lui Gerald, actualul conte de Shiring, care, din întâmplare, era chiar văr de-al doilea cu datornicul. Contele Roland îl convocase pe acesta astăzi la Kingsbridge pentru a se întâlni cu starețul și a găsi o soluție de compromis. De aici și dispoziția proastă în care se afla tata.

Iar apoi tata fu jefuit.

Descoperi după liturghie pierderea pungii. Lui Merthin îi plăcuse întregul spectacol, cu dramatismul său deosebit: întunericul, zgomotele acelea ciudate, cântecul călugărilor care începuse atât de discret și se înălțase apoi până ce ajunsese să umple întregul spațiu al catedralei și, în cele din urmă, lumina care se intensificase treptat, odată cu aprinderea lumânărilor. De asemenea, observase, pe când lumânările începuseră să pălpăie, că unii oameni profitaseră de întuneric ca să comită păcate minore, pentru care acum ar fi putut fi iertați: zărise doi călugări oprindu-se dintr-o serie de săruturi grăbite și un negustor viclean trăgându-și mâna de pe sânul unei femei care părea a fi nevasta altcuiva. Când ajunseră înapoi la casa de oaspeți a stăreției, Merthin era încă într-o stare de surescitare deosebită.

În timp ce așteptau ca surorile să înceapă să servească gustarea de dimineață, un băiat care lucra ca ajutor la bucătărie trecu prin încăpere cu o tavă pe care se aflau o carafă cu bere și un talger cu carne de vită sărată, fierbinte. Pe un ton morocănos, mama spuse:

– Aș fi crezut că ruda ta, contele, o să se gândească să ne invite să luăm micul dejun cu el, în camera lui. La urma urmelor, bunica ta a fost soră cu bunicul lui.

Tata răspunse:

– Dacă nu vrei să mănânci terci, putem să mergem la tavernă.

Merthin ciuli urechile. Îi plăcea când lua gustarea de dimineață la tavernă, pentru că atunci primea pâine proaspătă și unt sărat. Dar mama rosti sec:

– Nu ne putem permite așa ceva.

– Ba da, spuse tata, pipăindu-se la brâu, în căutarea pungii cu bani; și-atunci își dădu seama că nu o mai avea.

La început se uită pe podea, încolo și-ncoace, în caz că i-ar fi căzut; apoi văzu capătul retezat al șnurului de piele și începu să mugească de indignare. Toată lumea se uita la el, cu excepția mamei, care se îndepărtă, întorcându-i spatele, iar Merthin o auzi murmurând:

– Aia erau toți banii pe care-i aveam pe lume.

Tata aruncă o serie de priviri acuzatoare către ceilalți oameni din casa de oaspeți a călugărilor. Cicatricea prelungă care se întindea de la tâmpla sa dreaptă